

Передплата

на «РУСЛАНА» вносять:

в Австрії:

на пів рік . . . 20 кор.
на пів року . . . 10 кор.
на чверть року . . . 5 кор.
на місяць . . . 170 кор.

За границю:

на пів рік . . . 16 рублів
або 36 франків
на пів року . . . 8 рублів
або 18 франків

Поодинокі числ. по 10 сот.

РУСЛАН

«Впрвеш ми очи і душу ми првеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми сердце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дни крім неділь і руских свят о 5½ год. пополудни.

Редакция, адміністрація і експедиція «Руслана» під ч. 1. пл. Домбровского (Хорушцини). Експедиція місцева в Агенції Соколовского в пасажі Гавемана.

Рукописи звертає ся лише на попереднє застереженє.

Рекламації неопечатані в вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 20 с. від стрічки, а в «Надісланім» 40 с. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 30 сот. від стрічки.

Пересилене в міністерстві.

(X) Перед самим кінцем літної сезиї держ. ради настали нові клопоти для бар. Бека. Німецький міністер-земляк Праде, котрий щойно перед двома місяцями обняв міністерство після смерти міністра Пешка, вніс поданє о відставку. В его власнім осідку місті Ліберци на недільнім вічу виступлено вельми різко проти Прадого і названо его лизуном. Вправді оголошує міністер Праде, що він се поданє вніс уже 11. с. м. отже день перед згаданим вічем, одначе замітно, що сию звістку про поданє о відставку подав він в N. W. Tagblatt одним днем пізнійше. Міністер Праде побачив, що до него не мають довіря не лише німецькі послы з Чех, але навіть власні виборці. Він побачив, що на его міністерський портфель чатує чимало жадібних радикальних політиків німецьких і тому рішив ся зробити їм місце.

Коли в державній раді вели ся завітні розправи з нагоди німецько-чеського язикового спору, перебував міністер Праде на ліченю в Карлових Варах, а сей побут нагадував сердитого Ахилля, що покинув боввище і зачинив ся з досади в своїм шатрі. Коли радикальні послы німецькі з Чех затарасували дневний порядок наглими внесенями і бар. Бек не вспів їх переговорами наклонити до того, щоби забрали назад сі внесеня, рознесла ся по дневниках вість, наче бар. Бек взивав телеграфічно до повороту з Карлових Варів, одначе він не повернув. Тимчасом міністрови-президентови повело ся заспокоїти німецьких радикальних послів, они забрали свої внесеня назад і тим не наче висловили довіре правительству, приобіцяли, що заповіджені на 12-го віча будуть відрочені на 19-го с. м., але супроти того станули німецькі радикальні виборці в Чехах і таки скликали віча в 36 містах, на котрих строго осуджено податливість німецьких послів з Чех, а в Ліберци особливо яскраво виступлено проти Прадого. Як звіщає Deutsch nat. Corr., виступив проти него скриптор техн. бібліотеки др. Шуберт, котрий старав ся о місце в німецькім міністерстві і зазнав великої прихильности Прадого, а на вічу назвав его лизуном.

Се пересилене, як небудь лише в німецькім міністерстві, є вельми не на руку міністрови-президентови як раз в хвилі, коли державна рада має докінчити з трудом уложену мінімальну програму роботи, бо се часткове пересилене може викли-

кати дальше пересилене в інших міністерствах а навіть в цілім правительстві. Між німецькими т. зв. вольнодумними послами проявила ся незвичайна жадоба міністерских тек, а кандидати появляють ся як гриби по дощі. Німецькі радикали радіб бачити міністром Пахера або Роллера, німецькі хліборобники Шрайнера а німецькі поступовці Пергельта. Появляють ся крім того що раз частійше вісти, що міністер просьвіти Мархет також має небавом уступити своє місце дрови Сильвестрови, а крім того має уступити міністер судівництва др. Кляйн і міністер скарбу Коритовский. Як бачимо, вирушена з парламенту одна цеголка може довести до заваленя цілої будови. Тимто міністер-президент намагає ся відрочити полагоду пересиленя до осени а Прадого до того часу задержати на теперішнім становищі. Се очевидно не на руку радикальним кандидатам на міністрів, котрі літом переліцтовували би себе на вічах, щоби здобути як найбільшу популярність, а тимчасом будуть привневолені міркувати ся, щоби показати ся міністерияльними.

Політичний огляд.

Австро-Угорщина.

В посольській палаті роздано начерк закона в справі продовженя дотеперішнього контингенту горівки на оден рік. Відтак вела ся розправа про винагороду резервістів. Представник правительства Райтер промовляв проти дальших уступок, як подані в предлозі і горячо просив о принятє закона, по чім палата закон ухвалила і приступила до розправи про меліорацийний закон.

Пос. Олесницький зазначив, що надії покладані на закон про водні дороги галицьким хліборобством не сповнили ся. Регуляція рік мала розпочати ся 1904 р., але речинця не додержано. Аж по двох роках декуди розпочато регуляцію, але населенє дізнало розчарованя. Обіцяні користи не справдили ся, тротивно показала ся шкода, що доводила до катастроф. Регуляції рік ведуть в Галичині хибно. Дотичні органи не мають потрібної науки і досьвіду. Начерки регуляції уложено за зеленим столиком, а окремішностей і питоменностей рік не углядає ся. Роботи регуляційні не обнимають цілого бігу рік, лише середній і долішній. Що в однім році зробить ся, се знов буде знищено. Бесідник виказує, що з 75 мільонів призначених на регуляції рік Галичина дістала 19 міль. т. є 25.86%, а Чехи 35 міль. т. є 44.66%, коли тимчасом галицькі ріки вимагаючі регуляції виносять у відношеню до цілої

Австрії 40%, а в Чехах лише 27.4%. Позаяк материяльної страги не можна було усунути, галицький сойм домагав ся в 1902 р. від правительства новелі, щоби регуляцію розтягнуто і на горішній біг рік, як се зроблено в Чехах. На се дано цікаву відповідь, що галицька делегація в держ. раді в 1901 р. не вимагала регуляції на цілім бігу рік. Дотерва в 1907 р. повело ся галиць. соймови дістати начерк новелі про розширенє регуляції на горішній біг і гірські потоки. Тимчасом переведено регуляції і меліорацийні хибно, крім того не углядено постанов закон з 1901 р. іменно § 13, що при кожній регуляції треба пильнувати меліорацийні пограничних ґрунтів і сеї постанови не влучено ані до галицьк. закона з 1901 р. ані до виконного розпорядку з 1904.

Задля того поселенці многих громад, що займають ся годівлею товару, вижидають регуляції рік, як великого нещастя. Дальшою перешкодою для хліборобства є теперішній водний закон, котрий в многих місцях супротивляє ся цивільному закону, а особливо в постанові, що кожний кусень ґрунту, котрий стояв під водою, припадає правительству. Бесідник виказує на постановленє в соймі галицькім внесенє що до зміни § 47. водного закона.

Міністер Ебенгох ввазує, що сей закон є великим поступом в супротивности до давного і просить о его ухваленє. Відтак вибрано генер. бесідників і перервано засіданє.

На вчерашнім засіданю докінчено розправу про меліорацийну предлогу і ухвалено закон а відтак приступлено до розправи про самоходний закон, котрого ухваленє вважав міністер судівництва др. Кляйн конечностю. По промові міністра і виборі генеральних бесідників відрочено засіданє.

На вечірнім окремім засіданю переведено вибір делегації. З Галичини вибрані з руского клубу п. Цеглинський, а заступником его др. Окуневский. З Буковини вибрано делегатом п. Василька, его заступником пос. Пігуляка.

Сего дня почало ся засіданє о год. 11, останнє засіданє посольської палати має відбутися в п'ятницю, а слідуєче буде назначене на 3. листопада.

На слав. з'їзді в Празі ухвалено резолюції що до засновин дневника, в котрім би появляли ся на всіх слав. язиках розвідки про слав. науку, літературу і штуку, друга резолюція домагає ся признаваня курсів проведених на університетах в Австрії і Росії, третя — засновин читальні в Празі з усіми дневниками і часописями славянськими яко додаток до чеської бібліотеки, четверта — засновин бюро посередництва праці для Словян. Ухвалено також внесенє на засновини в Петербурзі комітету в цілі перекладів і видаваня діл славянських письменників.

Проф. Прайс реферував про все-слав. виставу в Москві 1911 р. Москов.

скі відпоручники вибрали з поміж себе членів до підготовного комітету, те саме вчинили Поляки. В е р г у н знов виступив з заявою об'єднання з Москалями, але Поляки Грек і Добошинський зазначили, що не можуть мішати ся до внутр. справ поодиноких славянських народів.

Др. Челяковський реферував про організацію культурних і просвітних товариств, проф. Ридигер про справи туристики, др. Прайс про слав. банк.

Сі справи будуть ще обговорені на повнім зборі.

Заграниця.

Вісти про заворушенє на Балкані доповняють ся тепер новими звітками, котрих досягність далеко переважає значінє звичайних заворушень. Такі поважні і грізні прояви виринають в Болгарії і в Туреччині. Дневник Tribuna подає основу розмови з болгарським міністром внутр. справ Тачевом: „Болгарія вижидала з повним довірем реформ задуманих европ. державами. Але сі реформи не повели ся, болгарске населенє Македонії віддано на поталу турецькій самоволі і жорстокости, а Сербії Греки причиняють ся до сего із свого боку. Болгарія втратила віру в добру волю европ. держав. Але що Сербія найбільше причинила ся до сучасних злиднів в Македонії, отже нічого дивного, що огірченє Болгарії проти Сербії приневолує болгарске правительство до найострійших способів а навіть можливого вповідженя війни“. В західній Европі такі слова означалиб уже війну, але на близькім Сході не так то дуже важать слова, всеж таки є они вельми знаменні.

Замітно також, що Туреччина вельми квапить ся із своїми приготвленями, щоби обезпечити ся супроти Болгарії. На ріці Мариці коло Кулєлі Бургас ставить Туреччина величезний на 443 метри міст на гостинці, рівнобіжно з залізничним мостом, щоби утворити стратегічну дорогу для війська, котре би стягнуто з Азії через пристані над морем Мармара і тим уможливити скорий перехід до північно-західного віляету до полудневої збочи суміжного з Болгарією гірського пасма Родопе. В тій цілі постановлено також вибудувати бічний шлях залізничий коло Муратлі для злуки з головним шляхом орієнтальних залізниць і з пристанію Радосто, котра має бути розширена. Новий міст має бути готовий до 1. вересня.

Прорух в турецькій війську звіщають дальше з Монастиря, що там порозліплювано відозви молодотурецькі з домаганем конституції. З Адриянополя доносять, що там з початком червця 61 офіцирів, що вийшли з простих вояків без покінчення військової школи, два дні облягали телегр. уряд, домагаючи ся відослання телеграми до Ілдіз Кіюску, в котрій домагали ся авансу, вказуючи на довголітнє вижиданє. Колиж відтак наспіла вість про їх аванс, зібрало ся другого дня 30 офіцирів, що покінчили військову школу і зробили таку саму демонстрацію.

На справдешньо-турецькій розпорядок виглядає іраде турецького міністерства війни, котре поручає всіх офіцирів третого корпусу солунського, майже 6000, перевести. Можна сумнівати ся, чи такий приказ дасть ся точно виконати.

В Монастирі, в Македонії, де вибухло заворушенє, має бути проголошений стан облоги. Окрема комісія під начальством Шу克里-паші має розслі-

дити, чи убійниками Шемзі-паші не були сі два офіцири, що злучили ся із збігцями в Резії. До сих збігців в Резії сходять ся повстанці з інших сторін і наслідком того постановлено обсажити Резію. Frankf. Ztg звіщає, що до них перейшов також оден баталіон стрільців, перенесений з Монастиря до Яніни.

Коло Верисовиць, в Ускопівським віляеті, згромадило ся около 8000 Альбанців проти мутешаріфа з Прістини.

В собранію зложив болгарський міністер загр. справ Паприков заяву, що правительство буде держати ся політики, котра обезпечує зверхню безпечність і національні інтереси. Оно буде намагати ся переконати великі держави, що Болгарія бажає мирного розвитку і не хоче викликувати неспокоїв на Балкані. З сусідними державами, особливо з Румунією, правительство бажає удержувати приязні взаємини. Взаємини урядові з Сербією є добрі, але повинні бути щирі і приязні. З Грецією є урядові взаємини добрі з відомих причин. Взаємини з Туреччиною є тепер ліпші, як були тоді, коли теперішнє правительство обняло керму держави. Міністер відпирає підзори, начеб Болгарія викликувала заворушенє в Македонії, бо они є впливом тамошнього положеня внутрішнього. Ударемненє мірцштегських реформ приписують мнимому пособлюваню ворохобних ватаг Болгарією. Се не згідне з правдою, бо болгарске правительство намагає ся спинити всякі пособлюваня ворохобних ватаг і в інтересі Болгарії є згнобленє всякого руху ворохобних ватаг. Болгарія не має ніяких замірів що до Македонії, але мимо того міністер заявляє, що македонське питанє є заразом болгарським, бо житє болгарского князівства є тісно звязане з долею македонських родимців. Болгарске правительство має рішучу волю держати ся вказаної тут політики, але коли б обставини вимагали зміни сеї політики, правительство під держанє довірем собранія сповнить свій обовязок.

Болгарске тайне справозданє поданє у Voss. Ztg (про що ми не давно звіщали), про організацію повстаня в Македонії, викликало в Греції велике вражінє. Все дневникарство обговорює сю справу і висловлює погляд, що втихомиренє Македонії є неможливе, як довго Болгарія веде з підмогою ватаг ворохобних політику, котрої наконецною ціллю є автономія Македонії а відтак єї злука з Болгарією.

Для згнобленя сих ворохобних ватаг мають бути після англо-росс. реформового начерку утворені літаючі кольони з 10—12.000 жовнів, котрам має пособляти ціла сіть укріплених місць з засобами поживи. Не знати однак, чи султан згодить ся на се, чи не схоче війском стягненям з Анатолії втихомирити ворохобню.

Розпочаті в Сербії переговори що до утвореня міністерства розбили ся знов. В Білгороді викликало се невідраднє вражінє. Бюджетова провізорія кінчить ся 14. серпня, отже сподівають ся до того часу довести до порозуміня. Сі відносини дали повід до вістий розсіянних за границею про заворушеня в Сербії, а тимчасом там є цілковитий спокій.

Анатоль Вахнянин.

Листи до Панталеймона Куліша

пис. в р. 1869.

Подав

Кирило Студинський.

(Дальше*).

А.

Рахунокъ.

зъ грошей, влянувшихъ до Редакції Правди відъ 1-го Січня 1869 р. до 20-го лютого ст. ст. 1869.

Вплинуло зъ України 200 р.

зъ Галичини 185 р. 20 кр.

385 р. 20 кр.

Розійшлось съ того

На недобірць съ 1868 р. 65.

На друкъ I ч. Правди 34.

II " 34.

III " 34.

IV " 34.

V " 34.

VI " 49. (передрукъ и

VII " 34. 1/2 арк. більше).

318 р.

За одібрані грошеві листи 3.40

На кореспонденції 4.30

За пошту (казки прислани) 3.88

Телеграмъ 1.60

Папірць, коверти etc. 2.45

За комнату редакційну 22. (2 місяці)

Коляда коректорамъ 5.

Коляда листоношамъ 1.

Експедиція etc. 47.50

91.13

Всього разомъ 409.13

Наше було 385.20

Недобору 23.83

Львівъ 30-го Лютого ст. ст. 1869.

Наталь Вахнянинъ.

Б.

Рахунокъ

зъ одібранихъ грошей зъ України 125 рубл. (25. Лют. ст. ст.).

1. Недобірць до ч. 7 Правди 23 р.

2. За 1/2 аркуша додатку 8.50

3. За 8 ч. Правди 42.50

4. За 9 ч. Правди 24.—

5. За 10 ч. Правди 34.—

6. Видатки редакційні (подробний списъ провадить коректоръ) 35.10

7. За віршъ „Трі брати“ 6.—

8. Оправа книжокъ українськ. 5.—

9. Прибори до редакції (портретъ п. Куліша, Шевченка и манускрипти по меті 5.50

10. Купно активъ політичнихъ 7.—

11. Задатокъ на позисканнє активъ дотикаючихъ ся редаговання Русь 3.—

12. Мої подрібні видатки 1.16

всього 204.76 рин.

У Львові 21-го Лют. 1869.

1-го марця

Наталь Вахнянинъ.

НОВИНКІ.

— Календар. В пятницю: руско-кат.: Андрєя кр.; римо-кат.: Алексія Б. — В суботу: руско-кат.: † Кирила і Мет. Ап.; римо-кат.: Симона з Липь.

— Руска гімназія і єї філія у Львові в 1907/8 р. Дирекція академічної гімназії у

*) Гл. ч. 140.

Львові прислала нам печатаний звіт за шк. рік 1907/8, в яким на вступі заміщена на 52 стор. розвідка п. І. М. Тершаковця п. з. „Галицьке літературне відроджене“. Розвідка оперта на архівальних студиях, і є цінним причинком в історії нашої літератури. В „урядовій частині“ звіту перше місце, як годить ся, займає спис учителів заведеня, найперше головного, а потім его філії. В головнім заведеню крім директора, радн. Харкевича, було 2 катехитів, 17 професорів, 1 дійсний учитель, 12 заст. учителів, разом 33 сил до обовязкових предметів, а 9 до надобовязкових. В філії гімназії, яка містила ся в „Нар. Домі“ був управителем проф. Громницький, а крім него було там 12 учительських сил до обовязкових предметів, а се: 1 катехит, 3 проф., 2 дійсні учителі і 5 заст. учителів, а до надобовязкових 3 учителі (зпоміж попередних).

В рубриці „наукові прибори“ подано, що в головнім заведеню збільшила ся бібліотека учителів о 70 книжок і 42 річники наукових видавництв, в бібліотеці учеників прибуло руских книжок 117, польских 31, а німецьких 35. В філії закуплено до бібліотеки учителів 19 творів і одержано в дарунку кількадесять творів. Для бібліотеки учеників придбано 73 руских книжок, 16 польских і 52 німецьких. В фізикальних габінетах прибуло в гол. зав. 11 прирядів, а в філії 14. Подібно доповнено після потреби габінети природописні в обох заведенях і набуто кількадесять географічних карт до науки історії і географії. В дальших уступах подано важнійші розпорядження шк. властей, о скільки они відносять ся до обох заведеня (се передовсім іменованя, перенесеня і признаня учителям п'ятилітній), потім йде хроніка закладу і короткий уступ про читальню учеників, про яку ми недавно писали в нашім дневнику. VIII. уступ трактує про запомаги для бідних учеників. Головну ролю грало тут тов-о „Руслан“, яке мало в доходах 2.142-63 К. Се тов-о надіяло убогих учеників датками на харч і квартиру (716-20 К), на одяг (350 К), на ліки (29-80 К) і на книжки, уділило 1.000 К запомаги Р. Тов-у педаг. на будову бурси і удержувало бібліотеку з 1750 шкільними книжками. Поміщене мали ученики: а) в „Бурсі Руск. Тов-а пед.“ 230 учеників з головнього заведеня, з тих 5 безплатно, а прочі за місячною оплатою від 20—30 К; між ними було 13 учен. на кошт Его Ексц. Митрополита Шептицького; б) в „Інституті Руск. Тов. педаг. під покровом св. о. Николая“ 12 учен. з головнього заведеня, а 19 з філії за місячною оплатою 40—50 К; в) в „Бурсі Ставропільського Інституту“ 2 учен. з головнього заведеня а 8 з філії безплатно; г) в „Бурсі Народного Дому“ 15 учен. з головнього заведеня, а 84 з філії за місячною оплатою 10—40 К; д) в „Бурсі селянській“ 10 учен. з головнього заведеня, а 57 з філії за місячною оплатою 10—20 К і 3 безплатно; е) в „Інституті св. Йосафата“ 11 уч. з головнього заведеня за місячною оплатою 10—20 К. Стипендії побирали 12 учеників на загальну суму 2.701 К, з того 1 учен. 400 К, 3 уч. по 315 К, 1 уч. 300 К, 1 уч. 240 К, 1 уч. 230 К, 1 уч. 180 К, 2 уч. по 120 К, 1 уч. 90 К, а 1 уч. 76 К. Одноразові запомаги (кромі від „Руслана“): а) 4 уч. від Виділу краєв го на загальну суму 580 К; б) 6 уч. від Виділів повіт. на загальну суму 355 К; г) 8 уч. від інших інституцій на загальну суму 730 К. — Рахунок фонду ім. Романа Алексевича, яким завідує дирекція акад. гімназії, вносять тепер 208 К.

Статистика учеників. В головнім заведеню було 16 відділів, з того 3 відділи в I кл., 1 в VIII, а в прочих по 2 відділи. З початком року вписало ся 788 учеників, серед року прийнято 24 учен., виступило 96, а 2 померли, так що класифіковано 714 учеників (крім 10 приватистів). Перший степен з відзначенем дістало 95 учен., перший степен 496, двійку 46, трійку 20, поправку 49, а 8 уч. має доповнити іспит. Що до віроісповіданя то було 708 руско-кат. обряду, 2 римо кат., а 4 греко-оріент. Оплата учеників в I півроці вносила 3.360 К, а II-ім 5.240 К. — В філії були I—IV класи, з яких IV клас мала оден

відділ з 56 учениками, а інші класи по 2 відділи. Всіх учеників вписало ся 384, серед року прийнято 16, виступило 54, а класифіковано 346. Першу класу з відзнач. дістало 19 учен., першу 279, другу 25, третю 1, поправку 22. Шкільна оплата в цілім році вносила 5.000 К. Всі ученики були руско-кат. обряду.

— Ювілейна фундація. В суботу, 11. с. м. відбули ся в авлі львівського університету збори професорів і доцентів, котрим ректор Дембінський представив ухвалу академічного сенату, щоби утворити фундацію під назвою „фонд першої помочи для дітей слуг львівського університету“. Присутні прийняли через аклямацію ухвалу сенату.

— Важна пересторога! Нам пишуть: Знаємо з достовірного жерела, що 200 вагонів томасини з подвійним трикутником на мішках і написами „Garantiert reines Thomasmehl 13—15“ і з другим написом „Thomasmehl garantiert 90%“ сировадила добре знана нам фірма жидівська, славна вже з карного процесу о обманства навозові, до Штетіна і через своїх агентів стараєсь розпродати переважно у східній Галичині, де хлібороб мало ще свідомий о вартости навозів. Які сеся фірма продавала навози, доказом хемічна аналіза так позакраєвих стацій досвідних як і краєвої в Дублянах, котрі виказали зміст квасу фосфорового: на 100 кгр. томасини 1 цілий і 22 до 98 сотних проценту квасу фосфорового. Дійсна вартість 100 кгр. такої томасини вносить 60 до 90 с. Такою томасиною не тільки що гандляр обкрадає рільника на 6 до 8 або і більше корон на кождім сотнарі метр., но і нищить в нім довіре до штучних погноїв. Що фірмі тій удасть ся розпродати в Галичині тих 200 вагонів і що сотки селян паде жертвою обманства, то ми певні сего, може однак наша пересторога охоронить якусь часть нашого бідного селянства і тая ідучи за нею, нажене кождого агента, а з закупном навозів зверне ся до чесних фірм, а передовсім до своєї рускої Спілки для господарства і торгівлі в Перемишлі.

— Електричний трамвай у Львові. Розширене сіти електричного трамваю у Львові поступає в останніх часах скорим кроком. По заложеню шин улицями Зеленою, Шевченка, Кохановського до личаківського цвинтаря взято ся до перерібки кінного трамваю на електричний і потягнуто вже на місці старих шин кінного трамвая вузкий шлях з виминаннями на улицах Городецькій, Казимирівській, Жовківській аж до жовківської рогачки. Кінний трамвай курсує на тих улицах ще по одній лінії, але его існуванє вже не довге, бо небавом пічнуть туда їздити електричні вози. В ул. Городецької вже закладають горішні проводи електричні. Крім того потягнуто вже подвійний шлях електричного трамвая здовж ул. Замарстинівської а тепер в роботі є закладанє шин на ул. Янівській. Дотеперішня секція перед касарнями Фердинанда буде, як дізнаємо ся, перенесена коло костела св. Анни, звідки буде починати ся лінія до янівської рогачки.

— Нове узброєнє папської гвардії. Папська гвардія дістане незабаром нове узброєнє, а то старинні шеломи і галябарди, такі самі, які були за часів єї основателя Юлія II. Дня 28. червня-командант гвардії бар. Львопольд Маєр представив Пані шістьох гвардістів в новім узброєнню старого стилю. Шеломи і галябарди виконані вірно після взірців з XVI. віку, а дав їх Пані в дарунку католицький комітет. Шеломи зладжені з темної стали і украшені з обох сторін гербом Юлія II, дубовим деревом. Шеломи зроблено в Берліні, а галябарди, котрих дружки вкриті фіолетовим аксамітом, в Монахові. Се історичне узброєнє будуть носити гвардісти лише в часі найбільших торжеств, окружаючи папску лектику.

— Град. З Порохника подають нам вістку: Дня 14. с. м. лютувала в Порохнику страшна буря з градом величини волосекх орхів. Град зачав падати около 5³/₄ з полудня і падав около десять минут. Всі засіви знищені, потерпіли страшно також бульба, буряки і капуста та огородовина. Потерпіли отсі села: Гутиско, Йодлівка, Крамарівка, Порохник село

і місто, а в нім особливо сади, яких ту богато, відтак Угорка, Хорів, Тиневичі, Яцковичі, Тулиголови, Воля Угорська. Окрім малої части житя, всі засіви стояли еще на пни, тепер виглядає всьо наче перетратоване худобою.

З Корчева коло Белза доносять нам, що дня 15. липня шаліла там буря з градом величини каштанів, який покрив поля неначе ледом. Шкоди величезні.

— Снека, яка тривала кілька день в Галичині, прийала в Зєдинених Державах розміри катастрофи. В самім Новім Йорку стверджено в неділю і понеділок минувшого тижня 44 випадки смерти від сонішного удару, ві второк їх число вносило 23. Особливо біднійші люди терплять страшно наслідком тропікальної жары. В день улицы майже пусті, ніч проводять люди під отвертим небом. На дахах домів, в огородах і публичних парках сплять що ночи товни народа, мужчин, женщин і дітей. В мешканях в найвисших „дерихмарах“ температура вносила 33¹/₂ степенів Цельзия на улицах 38 ст. Ц. в тіни.

— Суниця яко лік. Англійський тижневник Lancet присвячує довшу розвідку суниці (Fragaria). Автор розвідки звертає бачність на часто стрічувану як у дорослих так у дітей ідиосинкразу, проявляючу ся висипкою на тілі по спожитю хочби кількох ягід. Нераз чути також, що суниці добре ділають на органи травленя і проти скірних недуг. Дійсно лікарські досліди потверджують ті обі прикмети суниці. Завдяки діланю пернів, заключених в соці суниці, зварений на твердо білок розпускає ся, коли его піддати діланю того соку. Сирий сок інших овочів має також прикмету, що помагає травленю і заключає творива подібні до тих, що є в суниці. Хто задля диети не може їсти цукру, може сьміло їсти суниці, бо цукор з них не ділає шкідливо. Доси ще не провірено, чи суниці помагають в хоробі гостцю а звісно, що они мають в собі багато алькалічних солей і прочищують кров. Є они також знаменитим ліком на шкорбут. Однак суниці мають і відемні прикмети для людского організму через те, що ростуть близько землі і можуть розносити різні бактерії, нераз дуже шкідливі для організму чоловіка. Щоби перед ними бодай в части забезпечити ся, треба суниці перед спожитєм ополукати.

— Филипинці, котрих, як знаємо, Зєдинені Держави увільнили зпід іспанського ярма, щоби заложити на них своє власне ярмо, домагають ся тепер незалежости. Дня 21. червня в тамошнім парламенті ухвалено 57 голосами проти 15 домагати ся незалежости від Зєдин. Держав.

— Правительство Канади заявило, що найбільше по каданями для сего краю емігрантами є фармери. Народи азійські, як Китайці, Япанці, Гіндуси звичайно рільництвом не займають ся, лише є денними робітниками, отже і приїзд їх до Канади буде утруднений. Тепер кождий Гіндус, що приходить до Канади, мусить заплатити 200 доларів поголовного податку, заки его вносять еміграційні власти.

— Соломоновий суд. В Дубліні оженило ся двоє молодих людей, оден з матерю другого. Так жили якийсь час, аж вкінци збудило ся їм і пішли до суду. Оден з них звудив собі женате житє, а другого заскаржила жінка, що не дає їй удержаня. Коли прийшли до суду, судия питає жінку: Заки ти вийшла за муж за сего молодого чоловіка, то его мати вийшла за муж за твого сына? — Так. — Отже оба ті молоді люди є собі вітчимами. (В суді повстав сьміх). Судия справу розсудив в сей спосіб, що мужам казав слухати своїх дорослих жінок, а жінкам казав обходити ся з мужами як з дітьми.

— Дрібні вісти. Музей ім. Дзедушицьких у Львові від вчера буде замкнений на час вакацій в неділі і четверги. Можна буде его натомість звиджувати щоденно між 9 а 1 год. за зголошенем в канцелярії. — При тягненю льосів Сальма з 1855 р. головна виграна в квоті 63.000 К упала на ч. 8.075.

